

Woningaanpassing

In *Handicap & Beleid* nr. 11/2004 schreef Bart van den Eijnde over de rol die het aantal vierkante meters kan spelen bij het beoordelen van (ver)bouwaanvragen voor het aanpassen van woonruimte voor mensen met een handicap. Johan Grootveld, architect en adviseur op het gebied van woningaanpassing en vader van een ernstig gehandicapte zoon, komt in de praktijk regelmatig 'gevechten om de vierkante meters' tegen.

Tekst: Gabor Mooij • Illustratie: Pieter Geenen

Bij een aanvraag voor woningaanpassing op basis van de WVG beoordeelt de gemeente wat het aantal noodzakelijke vierkante meters is waarmee een woning geschikt is voor permanent rolstoelgebruik. De normen hiervoor zijn vastgelegd in de gemeentelijke WVG-verordening. Grootveld komt in de praktijk geregeld situaties tegen waarin het aantal vierkante meters – of de verdeling daarvan over de woonruimte – ontoereikend is voor de gebruiker. Dit leidt volgens hem tot gevechten om de vierkante meter die vaak in het nadeel van de gehandicapte uitpakken. 'De gehandicapte mist vaak deskundigheid op ergonomisch, juridisch en financieel gebied, en legt het daarom in beroepsprocedures vaak af tegen de professionele adviseurs waarover een WVG-orgaan kan beschikken.'

Grootveld: 'Allereerst gaat het met name mis bij de complexere zorgvragen. Dan blijkt de gemeente in het vooronderzoek nogal eens te weinig rekening te houden met de specifieke vragen van de cliënt. Te snel grijpen ze daarbij naar standaardrichtlijnen, zoals die bijvoorbeeld te vinden zijn in het *Handboek toegankelijkheid*. Dit veelgebruikte handboek houdt wel rekening met (oppervlakte)eisen rondom zelfredzaam rolstoelgebruik, maar niet met de ruimtelijke consequenties van grote zorg hulpmiddelen zoals tilliften en stretchers. Hierdoor kan sprake zijn van onvoldoende adequate aanpassingen, waardoor de zorgvrager ontevreden is over het resultaat. Dit kan leiden tot tijdrovende (bezwaar)procedures of tot de aanvraag van nieuwe aanpassingen in een latere fase. Het gevolg is een verspilling van gemeen-

schapsgeld, die bij een zorgvuldigere afweging in de beginfase zou zijn voorkomen.' Waar de oppervlakten op zich aan de regels voldoen kijken gemeenten onvoldoende naar de specifieke situatie in de aan te passen woning. 'Aspecten zoals de vorm van een ruimte, indeelbaarheid en plaatsing van deuren en ramen spelen een zeer bepalende rol.'

ONGELUKKIGE INDELING

Een voorbeeld uit de praktijk, Grootveld: 'Een familie vraagt een uitbreiding van de woonkamer aan zodat hun spastische zoon de hier ondergebrachte grote hulpmiddelen kan gebruiken. De woonkamer is 29 vierkante meter groot en voldoet hiermee bijna aan de gemeentelijke norm van 30 vierkante meter. De L-vormige kamer heeft een nogal ongelukkige indeling. De brede 'poot' van de L staat vol met de gebruikelijke woonkamerinrichting. De smalle poot gebruikt de familie voor de zorg hulpmiddelen. Door de haakse hoek tussen de poten kan de zoon de hulpmiddelen met rolstoel of tillift moeilijk bereiken. De gemeente besluit dat het verwijderen van een open haard in de brede poot volstaat. Hiermee voldoet de totale ruimte aan het normoppervlak. De gevraagde uitbreiding wordt daarom niet toegekend.' Grootveld vervolgt: 'Het probleem met de bruikbaarheid van de smalle poot blijft bestaan. Door afschuining van de hoek tussen de poten zou tegen redelijke meerkosten een bruikbare situatie ontstaan. Hierdoor zou de oppervlakte van de woonkamer toenemen tot 32 vierkante meter. Dit is groter dan de normoppervlakte, vandaar dat de gemeente deze oplossing weigerde.'

OPLOSSINGEN

Grootveld: 'Als er in de beginfase van een aanvraag meer inbreng van de gebruiker mogelijk is dan kunnen latere problemen enorm worden beperkt. Daarnaast zou het beter zijn als er een duidelijke, landelijk gelijke ondergrens voor de gemeentelijke verordeningen zou gelden. Dat voorkomt te grote verschillen tussen gemeenten. Tot slot zou ik het toejuichen als de zorgvrager zelf kan beschikken over deskundige ondersteuning.'

